DER BAL SEYKHL; A ROMAN. BAND 2, PP. 293-474

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649560943

Der Bal Seykhl; A Roman. Band 2, pp. 293-474 by S. Przybyszewski

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

S. PRZYBYSZEWSKI

DER BAL SEYKHL; A ROMAN. BAND 2, PP. 293-474

Trieste

Presented to the

LIBRARY *of the*

UNIVERSITY OF TORONTO

by

MULTICULTURAL HISTORY SOCIETY OF ONTARIO

די

פרוי

וואס שטעהט אין מיטען

—— פון ——

מ. ארציבאשעוו

איבערזעצט אויס דעם רוסישען

פון ל. לאקסאן

THIS BOOK BELONGS TO

„די פרוי, וואס שטעהט אין מיטען" איז אהן צווייפעל ארציבאשעוו'ס בעסטע ווערק. די צענטראלע פיגור פון ראמאן איז א שעהנע, אומשולדיגע מיידעל, וועלכע טרעט אריבער יענעם צארטען עלטער, בעת זי ווערט פון א קינד א פרוי. איהר נייגליכקייט איז פון אלע זייטען ארומגערינגעלט מיט געפאהר, וועלכע זי קען ניט אויסמיידען. פארוואס? איז די געפאהר טאקי אונפערמיידליך? אויב יא, ווער איז דערין שולדיג? אט די אלע פראגען בעמיהט זיך דער פערפאסער צו פערענטפערען אין דעם ראמאן „די פרוי, וואס שטעהט אין מיטען". און צוגעטראטען האט ער צו די אלע פראגען, מיט אזא טאלאנט, מיט אזעלכע קינסטלערישע פעהיגקייטען, מיט אזא הויך ארטיסטישער קראפט, וואס שטעלט דאס ווערק אין איין רייהע מיט די בעסטע ליטערארישע שאפונגען פון דער מאדערנער ליטעראטור.

די בילדער, די סצענען, די טיפען און כאראקטערען, די גאנצע אטמאספערע פון מענשליכער פערדארבענהייט און אויסגעלאסענהייט, — און אלץ אויף א הינטערגרונד פון מענשליכער סימפאטיע און מענשליכקייט, דורכגעוויקט פון טרעהרען און בלוט און ווארים געמאכט דורך די אויבינע יסורים פון די בעליידיגטע און ערניעדריגטע פון אונזער סיסטעם, — דאס אלץ מאכט ארציבאשעוו'ס ווערק ניט נור פאר א וויכטיגען ליטערארישען ראמאן, מיט א מאראלישען יסוד, נור אויך פאר אן ערנסטע סאציאלע ווערק.

פרייז 60 סענט

מאקס נ. מייזעל
424 גרענד סטריט,
ניו יארק.

אידישער פערלאג
פיר ליטעראטור
און וויסענשאפט.

MAX N. MAISEL
PUBLISHER

424 GRAND ST.
NEW YORK

די ערציהונג

גייסטיג, מאראליש און קערפערליך.

איבערזעצט דורך דר. י. א. מעריסאן.

ספענסער'ס בוך „די ערציהונג" איז איבערזעצט אין כמעט אלע שפראכען פון דער וועלט. אין יודיש איז עס דאס איינציגע בוך איבער דעם געגענשטאנד. עס ענטהאלט 278 זייטען, מיט אן אנצייגער פון די הויפט ענינים, אין א"ב סדר, שיינען געדרוקט. די ליברערי עדישען, פראכטפול געבונדען אין סילק קלאטה

פרייז $1.00

די פאלקס אויסגאבע, גוט געבונדען
פרייז 60 סענט.

אויסצוג פון איבערזעצער'ס פארווארט:

ספענסער'ס „ערציהונג" איז ניט געמיינט צו זיין א „סטאנדארד" אין דעם ענגען זין פון וואָרט. עס איז ניט קיין האנד־בוך פאר לעהרער, נור א לעהרבוך פאר עלטערן און אינטעליגענטע מענשען בכלל. עס איז א נאטור־סיסטעם פון ערציהונג געבויט אויף דער וויסענשאפט פון ענטוויקלונג — א נאטור־סיסטעם וואס ערציהט די עלטערן גופא ניט ווייניגער ווי זייערע קינדער.

וואס אנבעטרעפט דער איבערזעצונג, איז די ערשטע אויסרעכנונג און איהר פלאן — טרייהייט צום אריגינאל. ספענסער'ס סטיל איז ווי א כלי פון עכטען קריסטאל: קלאר און שווערליך. די קלארהייט איז אבער אזא ברוליאנטענע, אז זי איז סמבר אויף די קריסטאלענע שווערקייט; און דעריבער איז דאס ציעל געווען, בעוואהרען דעם אריגינעלען סטיל ווי ווייט עס לאזט זיך. פערטייטשען קיינט צוראט אויס'פשט'לען און פערדארבען; עס איז אויך ניט אלע מאל פריי פון א געוויסער בעליידיגונג פאר'ן לעזער: דא וועט דער לעזער געפינען ניט קיין פאפולאריזאציע פון ספענסער'ס בוך, נור דאס בוך אליין".

מאקס נ. מייזעל
424 גרענד סטריט,
ניו יארק.
424 GRAND ST.
NEW YORK

אידישער פערלאג
פיר ליטעראטור
און וויסענשאפט.
MAX N. MAISEL
PUBLISHER

מיינונגען פון דער פרעסע

וועגען

ה. רויזענבלאט'ס

געדיכטע און ליעדער

אלגין אין „צוקונפט" —

„אבער אלעמאל פוהלט איהר א לעבעדיגען מענשען מיט א לעבעדיגער נשמה, וואס אז ער זאגט אייך עפּעס, — גלויבט איהר איהם (דאס איז דאך דער גאנצער סוד פון דיכטונג.) א פרישע ווינטעל וועהט אין זיינע ליעדער, און איהר פיהלט זיך ווי אין א העלען פראסטיגען פריה־מארגען... פליגעלעך, שוועלבעלעך, מייבעלעך; קינדערשע ימים־טובים; א ברונז מיט'ן טאטען, אידישע קינדערלעך שמיצען איבער דער גמרא... און אין הימעל — „די פריהלינגס־גלעקלעך"...."

בארוכאוו, ב. אין דער „ווארהיים" —

„דאס נייע ליעדער־בוך איז ווי א פיערעל מיט אנגעשפּאנטע סטרונעס, וואס ציטערען אב מיט צארטע איבעראציעס אויף אימליבען הויך פון דער לופט, אויף איבליבען שאדך פון אוניווערסאלען לעבען. אלע מאטיווען בעגעגענט איהר דא: רעליגיעזע זיינען ביי איהם במעט אלע שטימונגען און געדאנקען, דורכגעדרונגען מיט א אוניווערסאלען אידישען פאנטעאיזם."

כץ מ. אין „טאג" —

„אבער קוקט איהר דורך די ליעדער פון די איבעריגע סעריעס זעהט איהר, אז דאס תארק פון דעם פאעט רופט זיך אב מיט דערזעלבער נארעסקייט אויך אויף זכרונות פון די קינדער יאהרען, אויף נאציאנאלע אומגליקען, אויף צייטגעשעהעניסען, אז דער געפיהל פון אוינזאמקייט און פערלאדענהייט, וואס בעהערשט אפט דעם מאדערנעם מענשען דרינגט דורך אויך רויזענבלאט'ס נשמה און אז עס איז פאקטיש ביטא קיין איין זייט פון לעבען וועגען וועלכער דער פאעט זאל קענען זאגען:

„אט דאס איז מיין ספּעציעלער ווינקעל" אדער:

„דא פיהל איך זיך ווי א פרעמדער". רויזענבלאט איז זעהר פיעלזייטיג, אלץ זעהט ער, אלץ בעמערקט ער און אויף אלץ רופט ער זיך אב...."

ראסקין, סאול, אין „פרייע ארבייטער שטימע" —

„ביי איהם געפינען מיר ווידער יענע אלטע, אייביג־יונגע, מיעסע און גאנצע מענער פון ליעבע, האס, גלויבען, האפנונג, פערצווייפלונג, ענטציקונג און ענטוישונג, מתאמענדורשט און מיעדקייט, טרויער און פרעהליכקייט, און צערטליכקייט, נים סעלטענענאלימעט, נור צערטליכקייט. עס דוכט זיך אקוראט ווי ער געהט צו צו יעדער זאך און גלעט זי, לאשצעט זי און צערמעלט זי... קען דען א געפיהל צערטליכער זיין, ווי דער, וואס דריקט זיך אוים אין געדיכט „שנעעלעך": — — — —

א פראכטבאנד פון 320 זייטען, רייך געבונדען $1.00

געשענק־ליעדער־באנד $1.50.

מייזעל'ס פערלאג, ניו־יארק.

פערדינאַנד לאַסאַל

פון געאָרג בראַנדעס

איבערזעצט פון ל. לאַקסאַן

געאָרג בראַנדעס'ס בעריהמטע ווערק וועגען פערדינאַנד לאַסאַל, וואָס ווערט נאָר אין גיכען ערשיינען צום ערשטען מאָל אין אַ אידישער איבערזעצונג, איז אָהן צווייפעל איינס פון די בעסטע צווישען די שאַפונגען פון גרויסען דענישען קריטיקער. דאָס ווערק וועגען לאַסאַל'ן איז ניט נור אַ ביאָגראַפיע, אַן אָבשאַצונג פון זיין טהעטיגקייט און זיין ווערט אין געזעלשאַפטליכען לעבען, נור אויך אַ גרויסע פּאַנאָראַמע פון שטוינענדע וועלט־געשעהענישען) אין פון גרויסע היסטאָרישע פערזענליכקייטען. דאָס ווערק נעהמט אַרום איינע פון די וואונדערבאַרסטע עפּאָכען אין דער וועלט־געשיכטע.

א י נ ה א ל ט :

פּאַרערע. — די אידישע פאַמיליען־סביבה. — טאַג־בוך. — גימנאַזיע. — אַרט לעבען. — קינדער־יאָהרען. — פאַנטאַזיעס פון אַ אידיש אינגעל. — בעציהונג צום אידענטום. — די קאָמערץ־שוהל. — דאָס לעבען אין לייפּציג. — פאַנטאַזיעס וועגען זיין צוקינפטיגער טהעטיגקייט. — די ערשטע ליעבע. — דאָס אוניווערזיטעט. — דאָס סטודענטען־לעבען. — די וויסענשאַפטליכע פאָרשונגען וועגען דעם פילאָזאָף העראַקליטוס. — אין פּאַריז. — די פריינדשאַפט מיט העינריך היינע. — צוריק אין בערלין. — די בעקאַנטשאַפט מיט דער גרעפין האַצפעלד. — איהר שיקזאַל. — לאַסאַל ווערט דער גרעפין'ס פערטהיידיגער. — דער קאַמפף מיט איהר מאַן. — דער פּראָצעס וועגען דאָס געגנב'עטע קעסטעלע. — דער אַנטהייל אין דער בעוועגונג פון יאָהר 1848. — דער ערשטער פּאָליטישער פּראָצעס. — זיין פערטהיידיגונג פאַר די ריכטער. — אין געפענגניס. — בעענדיגט דעם קאַמפף קעגען גראַף האַצפעלד.

בערלין. — לאַסאַל אַלס פאָרשער פון העראַקליטוס „דעם דונקלען". — לאַסאַל אַלס העגעליאַנער. — לאַסאַל אַלס דראַמאַטורג. — דער איינדרוק אויף אַלעקסאַנדער הומבאָלדט. — אין קרייז פון פריינד. — דאָס לעבען אין בערלין. — די „איטאַליענישע מלחמה". — ביי גאַריבאַלדי. — זיין ליעבע צו פריילין ס. סאָלנצעוו. — „די סיסטעמע פון ערוואָרבענע רעכט". זיין בעציהונג צום קאַמפף פון די פּראָגרעסיסטען. — קראַפט און רעכט. — וועגען דעם תוך פון דער קאָנסטיטוציע. — לאַסאַל און ביסמאַרק. — לאַסאַל און מאַרקס. — אָבקלאַנגען פון דער יולי'ער רעוואָלוציע. — דייטשלאַנד אין 19־טען יאָהר־הונדערט. ראָמאַנטיזם אין דער דייטשער ליטעראַטור. — יונג דייטשלאַנד. — די רעאַקציע. — ערב דער מערץ רעוואָלוציע. — איהרע רעזולטאַטען. — שולצע־דעליטש און זיין פּראָפּאַגאַנדע. — די אַגיטאַציע פון די פּראָגרעסיסטען צווישען די אַרבייטער. — די געגענווערטיגע היסטאָרישע תקופה און דער אַרבייטער־שטאַנד. — אויפ'ן אַנקלאַגע־באַנק. — זיין אויפטרעטונג אין געריכט. — דער לייפּציגער צענטראַל־קאָמיטעט. — דער הויפּט־ענטפער. — די לייפּציגער רעדע. — די גרינדונג פונ'ם געזעלשאַפטליכען אַרבייטער־פערבאַנד. — נייע פּראָצעסען. — זיין לעצטע אַגיטאַציאָנס־רעדע. — זיין קראַנקהייט און זיין זעלען־שטימונג. — העלענא פון דעניגעס. — זייער בעגעגעניש. — די ליעבע. — זיינע לעצטע טעג. — דער דועל. — דער טויט. — די לויה. —

פּרייז $1.00

מייזעל'ס פערלאַג, ניו יאָרק.

פון דיזער געהיימניספולער שטילקייט און פינסטערניס האט זיך איהר די קאפ אנגעהויבען דרעהען.

— דו ביזט ניט אראפ פון זינען? — האט זי געפרעגט מיט שרעק אין איהר שטים.

— דאס איז געווען פריהער, איצט שוין ניט.

מען האט לאנג געשוויגען.

— ווי גוט דאס איז, וואס דו ביזט געקומען, — האט ער ארויסגערעדט, אטהעמענדיג שווער.

— און וואס וועט איצט זיין?

ער האט ניט געענטפערט. זי האט ניט געוואגט נאך א מאל צו פרעגען.

א שטיק צייט שפעטער האט זי ווידער געוואלט פרעגען, נאר ער איז געשלאפען. זי האט זיך ניט גערירט אויס מורא אויפ־צואוועקען איהם. אפילו אין שלאף האט ער זי געהאלטען פאר'ן האנד. א סך צייט איז אזוי פאראיבער. מיט אמאל איז ער אויפ־געשפרונגען.

— איך וועל אפשר פאהרען צו טשערסקי'ן. וועסט פאהרען מיט מיר?

— כ'וועל פאהרען.

— עס לעבע די מענשהייט! הא, חא, חא! — האט ער זיך צולאכט מיט א ביטער־ניפטיגען געלעכטער.

ענדע פון דריטען און לעצטען טהייל.

THIS BOOK

העיסלער האָט אויסגעזעהען אזוי צוטראָגען, אויפגערעגט.

— ווילסט געהן אהיים ? — האָט פאלק געפרעגט מיט שרעק.

— איך בין שרעקליך מיער.

פאלק האָט א קוק געגעבען אויף איהם מיט א מאָרנעם שמייכעל.

— דו קוקסט אויס עפּעס אזוי בעאונרוהיגט פון עטוואָס... בע, בע, בע... גו, געה, געה, איך וועל אויך געהן זיך צולעגען...

.16

נאָך פעסטער האָט זיך פאלק צוגעדריקט צום וואנד. אין ציר מער איז געווען פינסטער.

ער האָט אויפגעציטערט: אין קאָרידאָר האָט זיך דערהערט אימעצענס שטים. ער האָט זיך איינגעהערט אויפמערקזאם.

— די ווירטהין מיט'ן קינד זיינען אוועקגעפאָהרען, און דער הערר זיצט דעם גאנצען טאָג אין זיין צימער. וואהרשיינליך, קראנק. ער עסט ניט, טרינקט ניט און ענטפערט ניט.

ער האָט דערהערט א קלאפ אין טיהר. האָט זיך אפילו קיין ריהר ניט געגעבען. נאָר מיט א מאָל האָט ער בעמערקט, אז די טיהר האָט זיך געעפענט, און אין צימער האָט זיך אריינגעריסען א פאס ליכט. דערנאָך איז ווידער געוואָרען פינסטער.

— פאלק! — האָט איהם אָלגא א רוף געטהאָן.

— שטילער... שטילער...

— וואו ביסטו ?

— דאָ.

— וואָס טהוסטו ? — האָט זי געפרעגט מיט שרעק.

— אימעצער איז געשטאָרבען.

— געשטאָרבען ? ווער ?

— זי, זי... זעין זיך געבען מיר... אט דאָ, דאָ...

— וואָס האלטסטו דאָס אין האנד ? — האָט אָלגא געפרעגט.

— א בריעף פון איהר. זי איז אוועקגעפאָהרען און וועט זיך שוין קיינמאָל ניט צוריקקעהרען. געשטאָרבען, הייסט עס.

ביידע זיינען אזוי געזעסען איינס נעבען אנדערן, זיך האלטענ־דיג פאר די הענד.